

Til lovforslag nr. L 175. Betænkning afgivet af Socialudvalget den 20. april 1999

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social pension

(Nedsættelse af folkepensionsalderen fra 67 til 65 år m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget flere skriftlige henvendelser fra Landsforeningen Ældre Sagen.

Der er af socialministeren og et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsgående bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af socialministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis og Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil stemme for det under nr. 1 stillede ændringsforslag og imod de under nr. 2-5 stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (Enhedslistens medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Dette mindretal finder, at lovforslaget samlet er en forringelse for de borgere – undtagen hjemmegående husmødre/husfædre – der har de ringeste økonomiske forhold og den ringeste tilknytning til arbejdsmarkedet i forbindelse med tilbagetrækning herfra.

Enhedslisten har ikke med denne tilkendegivelse taget stilling til, hvilken alder der er den rigtige pensionsalder.

Ændringsforslag

Til § 2

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *mindretal* (DF):

1) Efter stk. 2 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 3. Personer, der er fyldt eller fylder 60 år i perioden 1. juli 1997 til 30. juni 1999, kan efter ansøgning få folkepension fra den 1. juli 2004.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

Af *socialministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, KF, CD, RV og KRF):

2) I *stk. 3, 1. pkt.*, indsættes efter »Personer, der er omfattet af stk. 2, som har fået tilkendt førtidspension« ordene: »eller invaliditetsydelse«.

3) I *stk. 3, 1. pkt.*, ændres »1. juli 1999« til: »1. januar 2002«.

4) I *stk. 3* indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Staten afholder udgifterne til de tillæg, der ydes til folkepensionister som 65- og 66-årige.«

5) Efter *stk. 3* indsættes som nyt stykke:

»Stk. 4. Personer, der er omfattet af *stk. 2*, og som er bosiddende i Danmark fra før den 1. juli 1999 og frem til det fyldte 65. år, vil kunne opfylde undtagelsesbestemmelsen til kravet om dansk indfødsret, jf. lovens § 2, *stk. 2*, nr. 1, så-

fremt de ville kunne have haft 10 års bopæl her i landet ved det fyldte 67. år.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Ifølge lovforslaget gælder nedsættelsen af pensionsalderen fra 67 til 65 år for personer, der fylder 60 år den 1. juli 1999 og senere. Herved vil de første 65-årige folkepensionister komme fra den 1. juli 2004. Dette betyder, at personer, der fylder 60 år fra og med den 1. juli 1999, kan få folkepension fra og med den 1. juli 2004, hvor de fylder 65 år. Samtidig vil personer, der er fyldt eller fylder 60 år i perioden 1. juli 1997 til 30. juni 1999, og som derfor vil være 65 eller 66 år i 2004, ikke kunne få folkepension på dette tidspunkt, selv om de altså kan være op til 2 år ældre end de 65-årige folkepensionister. De vil altså opleve, at personer, der er yngre end dem selv, overgår til folkepension i 2004, mens de ikke selv har mulighed for dette, på trods af at de gerne vil. Det vil utvivlsomt virke urimeligt for de personer, der i dag er 60 eller 61 år, og som gerne vil gå på folkepension, f.eks. fordi de kun har en meget beskednen eller slet ingen indtægt.

Den her foreslåede overgangsbestemmelse vil sikre, at der pr. 1. juli 2004 indføres en pensionsalder på 65 år for alle, der ønsker dette.

Til nr. 2 og 4

Det foreslås, at også personer, der fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere, og som har fået tilkendt invaliditetsydelse med virkning fra før den 1. juli 1999, men efterfølgende overgår til førtidspension, og som umiddelbart inden overgangen til folkepension har modtaget førtidsbeløb, invaliditetsbeløb eller erhvervsudygtighedsbeløb, kan bevare disse særlige tillæg som 65- og 66-årige.

Da kommunernes udgifter til folkepensionen fuldt ud dækkes af staten, foreslås det, at det samme gøres gældende for de tillæg, der opbevares i forbindelse med overgang fra førtidspension til folkepension efter det fyldte 65. år.

Til nr. 3

I lovforslaget er det foreslået, at personer, der fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere, som har fået tilkendt førtidspension med virkning fra før den 1. juli 1999, og som modtager forhøjet al-

mindelig førtidspension, mellemste førtidspension eller højeste førtidspension umiddelbart inden overgangen til folkepension, kan bevare de særlige tillæg, der er forbundet hermed, som 65- og 66-årige.

Siden lovforslagets fremsættelse er der indledt drøftelser om en eventuel ændring af reglerne om førtidspension m.v. Ender drøftelserne med opnåelse af enighed om en model for ændring af reglerne m.v., kan ændringerne – bl.a. af hensyn til de afledte konsekvenser – næppe forventes at få virkning før den 1. januar 2002.

Det foreslås derfor, at den tidligere foreslåede afgrænsning – den 1. juli 1999 – i stedet fastsættes til den 1. januar 2002, således at personer, der fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere, og som får tilkendt førtidspension eller invaliditetsydelse med virkning fra før den 1. januar 2002, og som umiddelbart inden det fyldte 65. år modtager førtidsbeløb, invaliditetsbeløb eller erhvervsudygtighedsbeløb, kan bevare de særlige tillæg som 65- og 66-årige.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger og bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser samt bemærkningerne til ændringsforslag nr. 2 og 4-5.

Til nr. 5

Det foreslås, at personer, der fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere, og som er bosiddende i Danmark fra før den 1. juli 1999 og frem til det fyldte 65. år, opfylder undtagelsesbestemmelsen til kravet om dansk indfødsret, jf. lovens § 2, stk. 2, nr. 1, såfremt de ville kunne have haft 10 års bopæl her i landet ved det fyldte 67. år.

Dermed sikres, at personer, der havde bopæl her i landet før lovens vedtagelse, og som havde en begrundet forventning om at opfylde 10-årskravet ved det fyldte 67. år, opfylder dette krav allerede ved det fyldte 65. år.

Økonomiske konsekvenser af nr. 2 og 4-5

Ændringsforslagene medfører samlet set helt minimale økonomiske konsekvenser.

Forslaget om, at personer, der fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere, og som har fået tilkendt invaliditetsydelse med virkning fra før den 1. juli 1999, og som umiddelbart inden overgangen til folkepension har modtaget førtidsbeløb, invaliditetsbeløb eller erhvervsudygtighedsbeløb, kan bevare disse, har uændrede økonomiske konsekvenser. Ændringen er blot en præcisering af

personkredsen, der fortsat bevarer de særlige til- læg, der er forbundet med førtidspension ved overgangen til folkepension, og er således alle- rede indeholdt i de provenumæssige beregninger af lovforslaget.

Forslaget om en overgangsregel, således at personer, der fylder 60 år den 1. juli 1999 eller senere, og som er bosiddende i Danmark fra før den 1. juli 1999 og frem til det fyldte 65. år, op- fylder undtagelsesbestemmelsen til kravet om dansk indfødsret, såfremt de ville kunne have haft 10 års bopæl her i landet ved det fyldte 67. år, skønnes at medføre helt minimale økonomi-

ske konsekvenser, da det er et fåtal, som vil være omfattet af overgangsbestemmelsen.

Økonomiske konsekvenser af nr. 3

Forslaget skønnes at medføre merudgifter i forhold til det oprindelige forslag på 2 mio. kr. i 2004, 25 mio. kr. i 2005, 73 mio. kr. i 2006 og 96 mio. kr. i 2007. I årene herefter vil der fortsat være udgifter til tillæggene, efterhånden som personer, der tilkendes førtidspension med virk- ning fra et tidspunkt i perioden 1. juli 1999 til 1. januar 2002, senere fylder 65 og 66 år.

Jørn Pedersen (S) Inger Bierbaum (S) Else Marie Mortensen (S) Karen J. Klint (S)

Grete Schødt (S) Villy Søvnal (SF) fmd. Yvonne Herløv Andersen (CD) Anders Samuelson (RV)

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL) Erik Larsen (V) Else Winther Andersen (V) Tove Fergo (V)

Rikke Hvilshøj (V) John Vinther (KF) Knud Erik Kirkegaard (KF) Inge Refshauge (DF)

Tove Videbæk (KRF) nfmnd.

Fremskridtspartiet havde ikke medlemmer i udvalget.